

GÄLLIVARE

Nr 2 · 1975 · Årgång 6

KOMMUNBLAD

INFORMATION FRÅN KOMMUNEN TILL ALLA INVÅNARE

Linda Jägstrand i Palohuornas har nyss flyttat in i en nybyggd pensionärsbostad. Reportage på sid. 6.

EXTRA:
**Fakta om barn-
omsorgen**

"Byastämmorna" intressant försök

Här intill berättar vi om en av dessa kommunala "byastämmor", där folk från olika kommunförvaltningar och förtroendevalda informerar och informeras. Att ordna enkla möten i olika kommunalar ingår i försöken att förbättra den kommunala informationen och stimulera tankeutbytet kring gemensamma frågor. De kommunarrangerade mötena utanför tätorterna ska bara ses som en av många kanaler mellan invånarna, deras valda ombud och de tjänstemän, som har till jobb att förbereda beslut och att verkställa vad som beslutats.

I Gällivare har vi aldrig överdramatiserat det här med information. Vi har undan för undan försökt anpassa oss till tidens krav. Vi har kunnat göra det i en kommun, som i ett avseende är lite privilegierad: Viktiga yttre förhållanden — kommungränsen — har inte ändrats. I de delar av landet, där man på senare år byggt upp storkommuner av flera små, är nog den kommunala informationen ett större bekymmer. Tjocka statliga utredningsluntor analyserar det problemet och föreslår olika åtgärder för att vitalisera demokratin i kommunerna. I den mån kommande reformer — som institutionsstyrelser — är intressanta för oss, ska vi naturligtvis vara med.

Även om Gällivare som kommun är en väletablerad helhet, är den speciell i sin uppbyggnad. De flesta invånarna bor i tätortsområdet Gällivare—Malmberget—Koskullskulle. På landsbygden utanför tätorterna kan det ibland vara svårt att få reda på vad som händer i "det kommunala".

KOMMUNENS TELEFONER

12 000 — socialförvaltningen
11 000 — övriga kommunförvaltningen

"Byastämman" förbereds i kommunstyrelsens arbetsutskott, från vänster: Albin Fyrjö, Gunnar Lidman och Halvard Karlsson.

Det är bakgrunden till att kommunen ordnat informations- och diskussionskvällar i olika kommunalar, med växlande framgång. Inte alltid har intresset för det kommunala kunnat slå ut Arvingarna, Tjocka släkten, fotbollsmatcher och andra begivenheter på TV. Ändå tror jag att vi haft utbyte av samtalen. Ibland har det också kommit fram konkreta förslag, som påverkat beslut.

Kommunen har skyldigheter att informera invånarna om deras rättigheter. Det gör vi bl. a. genom kommunbladet, som mer och mindre regelbundet har kommit ut i snart sex år.

Men den kommunala informationen — utsänd från kommunen — ska bara vara marginell. Den viktigaste kommunala informationen ska partierna svara för. Det är bl. a. därför vi har kommunalt partistöd. I Gällivare kommun känner vi oss också ganska väl bevakade av press och radio — och ännu intensivare sägs den bevakningen ska bli när vi får länsradio 1977.

Vad som händer i det kommunala ska vara ett uttryck för invånarnas krav — och det är angeläget att dessa krav förs fram och vägs mot andra anspråk. Just den vägningen blir en svår prövning de närmaste åren. Det framgår av sammanfattningen av flerårsbudgeten, som presenteras i det här nummeret. Flerårsbudgeten innehåller prognoser, bedömningar, önskemål. Den är ett underlag för den debatt vi ständigt måste föra innan vi varje år fastställer årsbudgeten.

Gunnar Lidman

GUNNAR LIDMAN
Kommunalråd

GÄLLIVARE
KOMMUNBLAD
INFORMATION FRÅN KOMMUNEN TILL ALLA INVÅNARE

Utgivare:
Gällivare kommun
Produktion:
Luleå Redaktionstjänst/
Anna Britta Nilsson
Tryck:
Norrbottnens Lito, Luleå
1975

Det fick man veta i bönhuset i Leipojärvi

Som ett led i försöken att nå ut med information till alla kommuninvånare har Gällivare kommun för andra året genomfört en serie informationsträffar på landsbygden.

Gällivare är en vidsträckt kommun, där delar av kommunen kanske känner en naturligare vardagstillhörighet med andra kommuncentra som ligger närmare än Gällivare tätort.

Under tiden 12—28 maj har kommunfolk åkt runt i kommunen, hållit möten, informerat och själva blivit informerade. Onsdagen den 28 maj var det Dokkas—Leipojärvis tur att få besök. Träffen hölls i bönhu-

Lars Landström, Dokkas.

set, som är största samlingssalen i Leipojärvi. Ett 20-tal personer hade sökt sig dit. Från kommunen deltog, förutom ansvariga politiker, chefen för planeringskontoret, arbetskontoret, samt kommunens förmedlingsorgan.

SKOLAN BLIR KVAR

I Leipojärvi bor cirka 140 människor och i Dokkas med omnejd cirka 200. Leipojärvi har ingen skola. Närmaste låg- och mellanstadieskola finns i Dokkas. Under läsåret 1974/75 fanns 50-talet barn i Dokkaskolan. I den översikt av antalet elever i kommunens skolor som gjorts av skolkansliet fram till 1980 så kommer skolan att ha tillräckligt med elever under hela 1970-talet. Dokkaskolan är en B1-skola, med en lärare för två klasser.

Två av de "svarande", kommunsekreterare Steve Ralsberg och Axel Johansson.

MÅNGA PENDLAR

Många i Leipojärvi med omnejd har jordbruk. Många pendlar till Bolidens Aitik och LKAB:s Vitåforsgruva. Vägarna är fina och de flesta har ju bil.

MINERALJAKT OCH BUSSAR

Planeringschef Jurrien Schuitema började mötet med en snabb information om den nya omgången av mineraljakten som börjar i juni.

Han berättade om de statliga stödformerna för olönsam busstrafik som riksdagen beslutat om och som för Gällivare kommun innebär att staten betalar ut 400.000 kronor för kommande budgetår.

Bidragen till de regionala busslinjerna betalas helt av statliga medel. För lokal linjetrafik och kompletteringstrafik på landsbygden betalar staten 75 procent av bidragsgrundande un-

Leipojärvi, forts.

Avfolkningen stoppas?

derskott kommunen betalar resten. Samma bidragsregler gäller för kompletteringstrafik, som oftast är taxiresor, där man betalar vad en bussbiljett skulle kosta. Den trafiken bedrivs bara på platser som saknar kollektiv trafik.

NYA LEKPLATSER

Leipojärvi och Dokkas får kommunala lekplatser 1977. I Dokkas är det ersättning för den lekplats som försvinner i samband med den nya vägens sträckning. Lekplatserna planeras intill skolorna.

Allan Nilsson, Dokkas, frågade om lekplatser.

358 MÄNNISKOR FLYTTAR

Planeringschefen berättade att under 1974 flyttade totalt 358 människor från Gällivare. 1.100 flyttade ut, 742 flyttade in. Planeringskontoret har tagit reda på vart man har flyttat, vilka yrkes- och åldersgrupper som gett sig iväg.

200 har flyttat till fyrkantkommunerna (Luleå-Boden-Piteå-Alvsbyn), resten till övriga landet. De flesta yrken är representerade, studerande i majoritet. Byggnadsarbetarna har inte flyttat. Gissningsvis finns ett stort antal pendlare i den yrkesgruppen. Vad som oroar något är att de flesta som flyttat är i den aktiva åldern 21—44 år.

PROGNOSERNA

I dag är vi drygt 25.000 invånare i Gällivare kommun. På 1960-talet var vi 27.000. Utvecklingen är en aning oroande. Länsplanens prognoser för näringslivsutvecklingen i kommunen visar på en fortsatt nedgång av befolkningstalet till 24—25.000 människor 1980. Kommunen säger i sitt yttrande att "färre än 25.000 invånare får vi inte bli i Gällivare".

KALIX ÄLV

Kalixälvens eventuella utbyggnad diskuterades. Problemet med utflytningen ligger naturligtvis i frågan om arbetstillfällen. Den ensidiga arbetsmarknaden är också ett stort problem.

NYA REGLER FÖR STATLIGA LÅN

Anders Nalisvaara, kommunalassistent, och ansvarig för kommunens förmedlingsorgan som bl a sysslar med bidrags- och låneärenden informerade om bostadsanpassningsbidrag, bostadsförbättringslån, samt om ändrade regler för statlig lånegivning vid egnahemsbygge. Staten lånar numera ut ända till 95 procent av byggets pantvärde. Det är en höjning med fem procent. Lånet beviljas mot in-teckning eller borgen. Kommunen ska ansvara för 40 procent av lånet, men förbehåller sig rätten att göra en bedömning från fall till fall.

STATLIGA ENERGIBIDRAG

Under 1975 har det funnits möjlighet att få bidrag och lån för s k energibesparande åtgärder. Det gäller byte av gammal oljeeldningspanna mot en värmepanna med kombinerad eldning av olja och ved. Man kan även få bidrag till isolering av gamla hus.

— För 1975 är nu pengarna slut, men Anders Nalisvaara tror att man kan hoppas på mera pengar under året.

Bidragen är maximerade till 2.000 kronor per lägenhet och inte behovsprövade. Som lån beviljas högst 4.000 kronor per lägenhet.

Trots sjukdomen kan de bo hemma!

Ingeborg och Erling Carlsson, bor i Stråberget tillsammans med enda hemmavarande barnet, sonen Ulf, 19 år, som jobbar åt ASEA i Gällivare. Erling Carlsson, f d maskinchef på Bergendahl & Höckert, är 61 år och förtidspensionerad för en förliten höft, samt en sönderslagen knäskål efter en bilolycka 1971.

Ingeborg, 55 år, f d sjukvårdsanställd, men omskolad på grund av diskbråck. Hon arbetar numera i köket i Sjöparksskolan i Gällivare.

1973 fick familjen ett s k bostadsanpassningsbidrag på 6.000 kr för att anpassa bostaden till Erling Carlssons handikapp (det stela knäet). Bostaden är ett tvåvåningshus, där badrummet och toaletten ligger i övre våningen. Nu byggdes toalett, tvättställe och dusch på nedre våningen.

Bostadsanpassningsbidraget är ett statligt bidrag och maximerat till 15.000 kronor, men kan höjas om handikappet är mycket gravt. Det kan då gälla inmontering av hissar, ramper eller andra större investeringar.

Den som önskar utnyttja denna form av bidrag ska skaffa intyg från läkare, sjuksköterska eller arbetsterapeut och vända sig till kommunens förmedlingsorgan, som hjälper till med formaliteterna.

Ny köksinredning och husfasad

Erling Carlsson har också fått statligt bostadsförbättringslån där bidragsdelen är maximerad till 15.000 kronor. Under sommaren ska huset få

Ingeborg, Ulf och Erling Carlsson i Stråberget fick s. k. bostadsanpassningsbidrag så att det blev lättare att klara de dagliga bestyren.

Dusch och tvätttrum i nedre våningen gjorde det lättare att leva.

ny fasad, källarnedgången ska gjutas, man byter källardörr och förmodligen blir det ny inredning i köket också.

VEM KAN SÖKA

För att få tillgång till statliga förbättringslån och bidrag ska den sökande ha fyllt 60 år eller vara förtidspensionerad (sjukpensionär) eller handikappad.

Bidraget är behovsprövat och för sammanboende gäller att den taxerade gemensamma inkomsten inte får överstiga 20.000 kronor. För den ensamme, 15.000 kronor. Bidragen är maximerade till 15.000 kronor och räcker inte den summan får man låna resterande belopp till låg ränta (4 procent).

Dessa bägge former av bidrag och lån utnyttjas väldigt flitigt. Det är alltså ett statligt lån och bidrag och trots den relativa generositeten så anses det som en "god affär" för stat och kommun. Förbättringsbidragen används främst för att dra in vatten och avlopp och för att värmeisolera husen. Syftet är att gamla och handikappade ska kunna bo kvar i sin gamla miljö så länge som möjligt. Alternativet är i vissa fall vård i hem-samarit. Under 1974 beviljades nära fyra miljoner kronor i bostadsförbättringslån inom Gällivare kommun. För samma tid betalades ungefär 200.000 kronor ut i bostadsanpassningsbidrag.

Det spelar ingen roll om den sökande bor i lägenhet eller eget hus, möjligheterna att få statligt bostads-

förbättringslån och statligt bostadsanpassningsbidrag är lika goda i bägge fallen.

Den som önskar ytterligare upplysningar om lånemöjligheter eller vill ha hjälp med de praktiska formaliteterna kan vända sig till kommunens förmedlingsorgan.

Nya pensionärsbostäder

Förra året byggdes 11 pensionärs-lägenheter. Under 1975 planeras ytterligare 11 lägenheter. I Skaulo byggs två, i Poultikasvaara två, Moskojärvi får två lägenheter, Dokkas två och Nattavaara by tre lägenheter. Pensionärs-lägenheter är bostäder som kommunen bygger på samma statliga lånevillkor som privata i fråga om bostadsförbättringslån. Se separat artikel om Linda Jägstrand i Palohuor-nas.

”Tänk om vi haft det så här när barnen var små . . .”

I ett litet rött Älvsbyhus i Palohour-nas bor **Linda Jägstrand**, 74 år i juli.

Hon är änka med sex, numera vuxna barn. Den äldsta är 40 år och bor i Stockholm. Ett par av barnen bor i Gällivare och när vi hälsade på hade hon just kommit hem från en tripp till Gällivare.

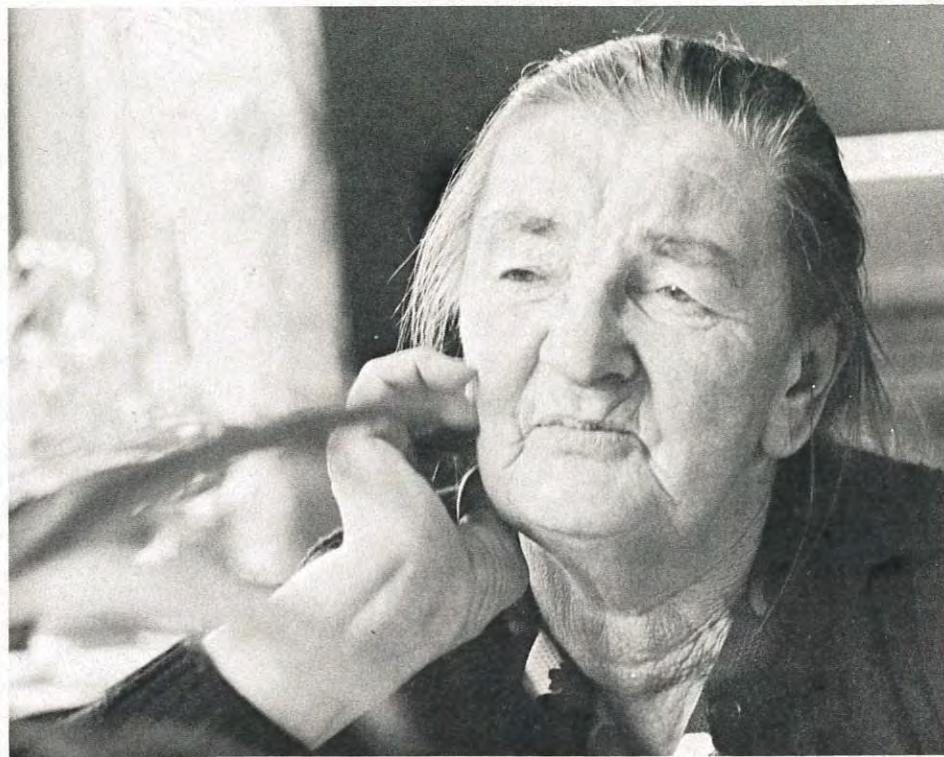
Hon tror sig inte riktigt att vara hemifrån, blommorna måste skötas om.

MODERN PENSIONÄRSBOSTAD

Älvsbyhuset är en modern pensionärsbostad, som kommunen byggt på Lindas egen mark. Produktionskostnaderna är 68.000 kronor, som finansieras av kommunen via statliga bostadsförbättringslån. Bidragsdelen är 12.000 kronor och resten är lån med förmånlig ränta (4 procent). Kommunen behåller äganderätten av huset, men Linda Jägstrand har nyttjanderätt.

Hennes kostnad är en viss länekostnad, samt el, vatten och renhållning.

— Tänk om vi hade haft det så här när barnen var små! Då bodde vi i kalla, dragiga bostäder, som saknade alla moderna bekvämligheter, säger Linda Jägstrand. Hon har det nu lugnt och bekvämt, efter ett långt liv av arbete och försakelser. Hon var långa tider ensam försörjare för sin stora familj och arbetade som hjälp i hushållen och under några år som skolstäderska. Tidvis har hon också haft kor.

Linda Jägstrand: Tänk om man haft det så här då barnen var små . . .

HUSET ÄR INTE STORT

Huset ligger i en liten talldunge och Lindas närmaste granne är en syster. Huset är litet (45 kvadratmeter) men det är välinrett. Här finns ett stort badrum, köksavdelning med spis och diskbänk. Varmt och kallt vatten i kranarna. Ett allrum samt rikligt med garderober. På tomten finns

också ett litet uthus.

Det enda som Linda Jägstrand saknar just nu är ett litet trädgårdsland där hon kan plantera blommor. Linda väntar på att kommunen ska komma och göra iordning tomten, så att hon kan få ett litet trädgårdsland.

MINERALJAKTEN

Som tidigare informerats har Norrlandsfonden en specialkampanj om mineraljakten i Gällivare kommun år 1975.

Som en påminnelse får vi meddela att följande kontaktmän utsetts i kommunen:

Huvudkontaktman:
Geolog Leif Rönnbäck, LKAB,
Malmberget, tel. 0970/210 00

Kontaktombud:

Hakkas

Valter Vågman, 0975/10154

Leipojärvi

Edvin Johansson, 0975/23056

Nattavaara

Erik Norlin, 0970/40038

Nilivaara

Erik Junkka, 0975/21021

Puoltikasvaara

Göte Björkhag, 0970/50018

Pålkem

Edvard Hugdahl, 0925/30030

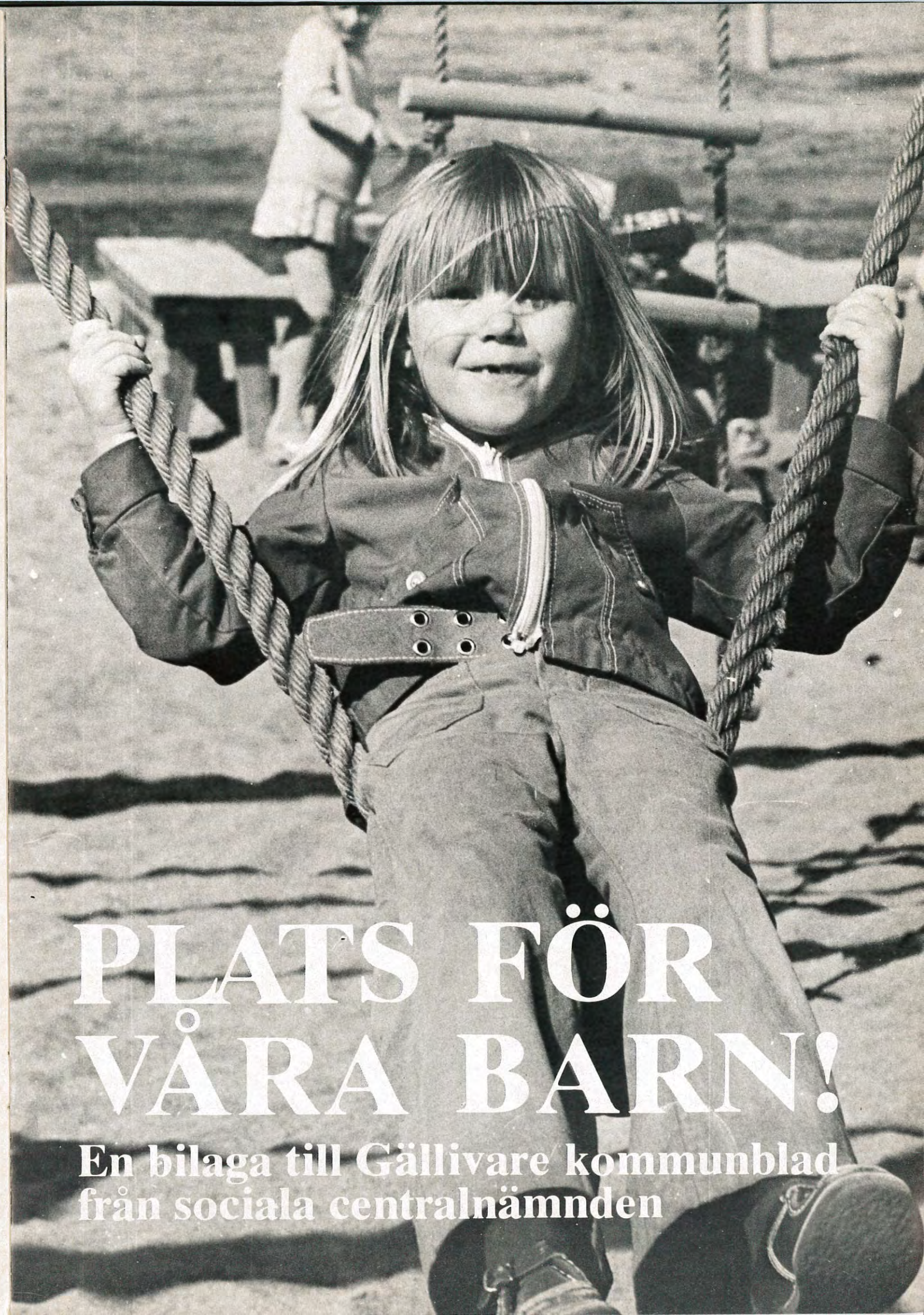
Skaulo

Gunnar Ejemalm, 0970/50019

Ullatti

Oskar Askebrand, 0975/30003

Kontaktmännen har, förutom prover på de vanligaste mineralerna, adresslappar för portofri insändning av fynd. (Maxvikt dock högst 3 kg.)

PLATS FÖR VÅRA BARN!

En bilaga till Gällivare kommunblad
från sociala centralnämnden

Förskoleåldern viktig – då grundläggs personligheten

Vi har numera allmän förskola. Det innebär att alla sexåringar i kommunen har rätt till förskoleplats. Här får du veta vad förskolan är till för och hur verksamheten är organiserad. Vi informerar också om andra former av barnomsorg i kommunen — om daghem, fritidshem, osv. Hur går det till att söka plats? Vart ska man vända sig? Vad kan vi göra — tillsammans — för att skapa kontakt mellan föräldrarna och den personal, som ansvarar för den kommunala barnomsorgen?

FÖRSKOLANS MÅL

Förskolan har till uppgift att i nära samarbete med hemmen ge varje barn bästa möjliga förutsättningar för en allsidig personlighetsutveckling. Genom att barnen ges möjlighet att under gynnsamma betingelser få utveckla sina känslö- och tankemässiga tillgångar, kan förskolan lägga grunden till att barnen utvecklas till hänsynsfulla människor med förmåga till inlevelse och samverkan med andra. Förskolan bör dessutom uppmuntra barnen till att söka och använda kunskap.

ATT LÄRA SIG LÄRA

För att kunna ta tillvara sina inneboende möjligheter måste barnet få hjälp att utveckla en

- **jaguppfattning** — dvs hur barnet ser på sig själv och upplever sig själv i förhållande till andra människor
- **kommunikationsförmåga** — dvs att ta kontakt med omgivningen, genom tal och mimik, med ljud och rörelse, med teckningar och annan skapande verksamhet
- **begreppsbildning** — dvs förmågan att uppfatta och inordna olika ting i skilda system, kategorier eller andra logiska sammanhang.

De tre områdena är beroende av varandra. Jagutveckling förekommer inte utan begreppsbildning. Begreppsbildning i sin tur beror på kommunikationsförmågans och jagets utveckling.

ARBETSSÄTT

Den arbetsform som visat sig vara mest gynnsam för barnens utveck-

ling är en vägledning i dialogform. Samspelet mellan människor i förskolan — och mellan barn och vuxna — innebär ett ömsesidigt givande och tagande. I denna arbetsform har den vuxne inte den traditionella rollen som förmedlare av kunskap. Barnens nyfikenhet och intresse skall vara avgörande för vad som tas upp. Det gäller för den vuxne att vara vaksam för såväl det enskilda barnets som gruppens behov, intressen och engagemang för att rätt kunna stimulera och hjälpa barnen vidare. I en stimulerande miljö skall barnen ges tillfälle att utforska, testa, uppleva och erfa. Den vuxne kan formulera frågor och ge förslag till alternativa lösningar. I samverkan med den vuxne införlivar barnen ett sätt att arbeta som gör det möjligt för dem att själva hitta svaret.

Väl kvalificerad personal är en av de viktigaste förutsättningarna för att förskolans mål skall kunna förverkligas och det nya arbetssättet genomförs. Den utbildning som i första hand kommer i fråga är förskollärautbildning och barnskötareutbildning.

DET ENSKILDA BARNETS BEHOV OCH DEN UPPSÖKANDE VERKSAMHETEN

Förskoleåldern är viktig för alla barn eftersom personligheten då i stora drag grundläggs.

För en del barn t ex handikappade barn, invandrabarn och socialt isolerade barn kan förhållandena under förskoleåldern vara avgörande för barnens hela framtid. Förskolan kan här i samarbete med hemmet medverka till att dessa barn får det stöd och den stimulans som är nödvändig

för deras utveckling. Förskolan har en viktig funktion att fylla inom den förebyggande barnvården.

För att kunna komma i kontakt med dessa barn bedriver Gällivare kommun en **uppsökande verksamhet** i samarbete med mödra- och barnavårdscentralerna.

Den uppsökande verksamheten kan indelas i tre delprojekt:

1. Uppsökande verksamhet bland blivande föräldrar
2. Uppsökande verksamhet bland föräldrar med barn i åldern 18 månader
3. Förskoleundersökning av fyraåringar.

Genom uppsökande verksamhet skall alltså kommunen ta reda på vilka barn som behöver plats i förskola före sex års ålder. Dessutom syftar den uppsökande verksamheten till att informera om förskolan och den service som olika samhällsorgan kan erbjuda. Kommunen skall dessutom verka för att alla sexåringar utnyttjar sin plats i förskolan.

FÖRÄLDRAR

Det är viktigt att föräldrarna är med i förskolan, särskilt under den första tiden. De har kunskaper om sina barn som förskolepersonalen behöver ta del av för att kunna knyta an där varje enskilt barn befinner sig i sin utveckling.

Lika viktigt är det för föräldrarna att känna till verksamheten i förskolan, målsättningen och det pedagogiska program förskolan arbetar efter.

Varje förskola får tillsammans med föräldrarna utveckla de former för samverkan som passar bäst. Denna samverkan kan ske på flera olika sätt, exempelvis genom

- samtal när barnet hämtas och lämnas
- studiecirklar om t ex barns behov och utveckling
- enskilda samtal på inplanerad tid
- träff en kväll i månaden
- kaffestunder tillsammans med barn och vuxna i förskolan
- fester tillsammans
- samverkan kring förbättring av lokaler och lekplatser
- att bilda föräldraföreningar, arbetsgrupper m m
- att föräldrarna deltar i förskolans vardagliga aktiviteter.

För närvarande finns endast en föräldraförening i Gällivare kommun. Den har bildats av föräldrar och personal vid Källgatans daghem och fritidshem. Information om denna förenings verksamhet får Du av daghemmets personal eller av Torsten Bäckstrand tel 143 63.

NYA BEGREPP

Förskola är det gemensamma namnet för hel- och deltidförskolor.

HELTIDSFÖRSKOLA (daghem, familjedaghem och fritidshem)

- Heltidsförskolan är i första hand till för barn vars föräldrar arbetar eller studerar samt för barn med särskilda behov av extra stöd och stimulans.
- Plats i heltidsförskolan är avgiftsbelagd.

- Tilldelning av plats i heltidsförskola sker efter vissa prioriteringsregler.
- Varje ansökan sorteras in i en särskild kölista.
- Kompletterande intagningar en gång per år.

DAGHEM

- Daghemmen i Gällivare kommun är till för barn i åldrarna 2 till 6 år.
- Barnen är indelade i två grupper: 2—3 år och 3—6 år.
- Daghemmen är öppna måndag till fredag 06.30—19.00.
- Plats på daghem är avgiftsbelagd. Avgiften tas ut efter föräldrarnas inkomster.
- Daghemsp plats kan delas.
- För närvarande finns i Gällivare kommun 6 daghem på följande adresser:

	Antal platser
Klockjungsvägen 4, Gällivare	53
Luleåvägen 18, Gällivare	15
Källgatan 1, Gällivare	53
N:a Kungsallén 36, Malmberget	53
Järnvägsgatan 10, Malmberget	10
Köpmangatan 21, Malmberget	30
Summa platser	214

FAMILJEDAGHEM

- Familjedaghem är i första hand till för barn upp till 2 år.
- För barn till deltids- och korttidsanställda samt med oregelbunden arbetstid.

- I undantagsfall för barn till heltidsarbetande samt för skolpliktiga barn som av olika skäl har svårt att nyttja fritidshem.
- I familjedaghem tas barnen om hand av en sk "dagmamma".
- Varje dagmamma tar hand om högst 4 barn inkl. sina egna.
- För närvarande finns 38 familjedaghem.
- Familjedaghemmen tar emot barnen på ungefär samma tider som daghemmen, ibland också på helger.
- Familjedaghemsp platserna är avgiftsbelagda.

FRITIDSHEM

- För barn mellan 7 och 14 år, som har föräldrar som arbetar.
- Fritidshemmen är öppna måndag till fredag 06.30—19.00.
- Barnen kan vistas på fritidshemmet före och efter skolan samt på lov dagar då föräldrarna arbetar.
- Plats på fritidshem är avgiftsbelagd.
- Det finns för närvarande 2 fritidshem på följande adresser:

	Antal platser
Köpmangatan 21, Malmberget	15
Källgatan 1, Gällivare	15
Summa platser	30

Alla våra 6-åringar får plats

- Deltidsförskolan är i första hand till för sexåringar. Den allmänna förskolan innebär att **alla** sexåringar som inte har plats i daghem har rätt till plats i deltidsskola.
- Genom uppsökande verksamhet kan plats även beredas för yngre barn med särskilda behov av stöd och stimulans.
- Deltidsförskolan är uppdelad i en för- och en eftermiddagsgrupp. Varje grupp är i skolan 3 timmar/dag.
Förmiddagsgruppen 08.30—11.30
Eftermiddagsgruppen 12.00—15.00
Det är högst 20 barn i varje grupp.
- Deltidsförskolan följer den vanliga skolans läsår och omfattar minst 525 timmar/år.
- Målsättningen är att på sikt även kunna erbjuda plats åt de femåringar som efterfrågar sådan.
- Ansökningstid till deltidsskola meddelas per annons i lokalpressen.
- Deltidsförskolan är **avgiftsfri**.
- För närvarande finns 12 deltidsskolor i Gällivare kommun:

	Antal platser
RÖNNPARKEN, Tingshusgatan 2 A, Gällivare	2x20
PARKFÖRSKOLAN, Vallmovägen 86, Gällivare	4x20
VIDEPARKEN, Gällivarev. 15, Malmberget	2x20
TALLPARKEN, Furuvägen 10, Malmberget	2x20
GRANPARKEN, Kirunagatan 6, Koskullskulle	1x20
VALKOMMASKOLAN, Järnvägsg. 10, Malmberget	2x20
TRIANGELN, N:a Kungsallén 36, Malmb.	4x20
HAKKAS FÖRSKOLA	1x20
DOKKAS FÖRSKOLA	1x20
NATTAVAARA FÖRSK.	1x20
PUOLTIKASVAARA FÖRSKOLA	1x20
NILIVAARA FÖRSKOLA	1x20
Summa platser 440	

OM BARNET BLIR SJUKT

- Om Du har plats för Ditt barn i daghem/familjedaghem och barnet blir sjukt, har Du möjlighet att få **barntillsyn (hemsamarit)** i hemmet under 3 dagar. Efter uppvisande av läkarintyg kan Du beviljas ytterligare 3 dagar.
- Du betalar samma avgift som Du normalt betalar för Din daghemsplats.
- Behov av hemsamarithjälp anmäler Du till socialbyrån tel 120 00.

ANSÖKNINGSFÖRFARANDE

Ansökningsblanketter till både hel- och deltidsskola kan rekvireras från

Barntillsyn
Socialbyrån
Per Högströmsgatan 9
972 00 Gällivare

Vi klarar byggandet – trots markproblem

Markfrågorna riskerar att försena bostadsbyggandet 1975, enligt kommunens planeringschef Jurrien Schuitema. 1975 är något av en "tröskel". För åren därefter ser situationen ljusare ut.

I år, 1975, finns en bostadskö på 1.200 personer i Gällivare. Av dessa är cirka 400 i behov av bostad omgående.

De stora arbetsgivarna LKAB, Boliden och landstinget behöver under perioden fram till 1979 ytterligare cirka 500 bostäder. Som ersättningsbostäder för saneringsområden krävs omkring 275 lägenheter. Det betyder ett årligt behov av i genomsnitt 300 nyproducerade lägenheter.

I sitt bostadsbyggnadsprogram för 1975 har kommunen räknat med en produktion av 330 lägenheter. Markfrågan i Mellanområdet har varit det stora bekymret. Efter segslitna förhandlingar med markägarna har man kommit överens och räknar med att kunna genomföra byggnadsprogrammet även om det blir vissa förseningar. Två områden är planerade i Mellanområdet. Det rör sig om 155 bostäder, fördelade på friliggande småhus samt rad- och kedjehus.

Jurrien Schuitema, planeringschef i Gällivare kommun.

I kalkylerna ingick också 82 lägenheter i flerfamiljshus på saneringsområden inom tätorten. Nu visade det sig att bl. a. saneringskostnaderna råkade i höjden på ett oacceptabelt sätt. Detta beror på att kommunen inte äger marken. Det är svårare att

placera in ny bebyggelse i gamla områden. Ett hyreshus måste ha en viss storlek för att gå ihop ekonomiskt. Hyran måste ligga på en sådan nivå att hyresgästerna klarar av den.

I kvarteret Svanen i Malmberget planeras 30 lägenheter i rad- och kedjehus. Där har man inte lyckats lösa markfrågan och byggena måste senareläggas.

1975 — DET SVÅRA ÅRET

Jurrien Schuitema, planeringschef i Gällivare, säger att 1975 är det svåra året.

— Har vi bara klarat det så ser jag ganska optimistiskt på framtiden.

— När vi nu klarat markfrågorna för Mellanområdet, då kan vi bygga 1.000—1.200 lägenheter under en 5—6-årsperiod.

MALM UNDER MELLAN- OMRÅDET?

Vad händer om LKAB hittar malm under Mellanområdet? LKAB borrar just nu för att se vart malmkroppen tar vägen. LKAB äger en del mark i Mellanområdet och vill inte släppa den. På det området har kommunen planerat en park.

— LKAB har i dag inga anspråk på att bryta malm på det övriga området, säger Jurrien Schuitema.

VAD SKA VI BYGGA UNDER 1975?

I Hedeberga byggs just nu 16 lägenheter, i kvarteret Malmen i Gällivare 12 lägenheter. 27 lägenheter byggs under året på diverse resttomter inom tätorten och på landsbygden, 20 lägenheter.

— Nu när vi har klart med markfrågan för Mellanområdet sätter vi högsta fart, säger Jurrien Schuitema. Alla planer är klara att sändas till länsmyndighet för fastställelse och sen är det bara att sätta igång. Arbetskraft finns inom kommunen.

Kommunen har ännu inte gett upp hoppet om byggstart under 1975. I så fall blir det endast 80-talet lägenheter som uppskjuts i det planerade bostadsbyggnadsprogrammet.

Och, som sagt, för 1976 och framåt ser planeringschefen ljus på bostadssituationen i Gällivare kommun.

— Vi har aldrig kunnat planera för ett område av samma storlek som Mellanområdet förr, säger Jurrien Schuitema. Markfrågorna hänger naturligtvis samman med att kommunens tätorter är byggda på malmgruvor. Men, menar Jurrien Schuitema, den rivning som LKAB står för är inte större än att kommunen bör kunna klara att bygga ersättningsbostäder.

Vad har vi råd med de närmaste åren?

Vad har vi råd med de närmaste åren? Och vilka krav från invånarna är viktigast? Måste kommunalskatten höjas? Eller föredrar vi att pruta på våra anspråk?

Kommunens flerårsbudget är ett försök att bedöma de närmaste årens utveckling — ett underlag för planeringen. En del av siffrorna bedöms som alarmerande.

I förra numret av Gällivare kommunblad presenterades budgeten för 1975. Vi höjde i år skatten med en krona per beskattad hundralapp. Därmed fick vi utgifter och inkomster att gå ihop, men det blev inga extra sparpengar över till kommande år. Nettokostnaderna för den kommunala servicen ökade med 21,3 procent per invånare, men medelskattekraften ökade bara med 13,8 procent.

Det är alltså nödvändigt att begränsa kostnadsökningarna.

FOLKMÄNGDEN

Åren 1963—1975 minskade folkmängden i Gällivare kommun med 2.312. Kommunen har i olika sammanhang — inte minst i yttranden om länsplaneringen — slagit larm och sagt ifrån att avfolkningen måste stoppas. Färre än 25.000 får vi inte bli, om vi ska kunna hålla en allsidig service.

I flerårsbudgeten är den folkmängden — kring 25.000 — en av förutsättningarna, när vi bedömer ekonomin. Både skatteunderlaget och behovet av kommunala tjänster och anläggningarna är beroende av invånarantalet. Lika viktigt är det givetvis, att de människor som är bosatta i kommunen har arbete.

SKATTEUNDERLAGET

Skatteunderlaget — alltså de inkomster som vi betalar skatt för — bestäms bl. a. av sysselsättningen, kon-

junkturerna, lönehöjningarna och inflationen. En enskild kommun kan inte kontrollera och påverka den utvecklingen. När det gäller skatteintäkterna kan kommunen bestämma sin utdebitering och — i någon mån — stimulera fram fler jobb så att skatteinkomsterna ökar.

SKATTESTOPP

För de närmaste åren har också möjligheterna att öka kommunens inkomster genom att höja skatten begränsats. Efter en överenskommelse mellan finansdepartementet och Svenska kommunförbundet ska kommunerna i stort sett avstå från skattehöjningar 1976 och 1977.

ARBETSGIVARAVGIFTERNA

Under de senaste åren har en del av lönehöjningarna åstadkommit genom att statsskatten och en del avgifter på skattdelen (folkpensionen och sjukförsäkringen) omvandlats till arbetsgivaravgifter. Därmed undandras en del av lönehöjningarna kommunal beskattning, samtidigt som kommunen får ökade arbetsgivaravgifter. Staten kompenserar kommunerna för en del av det inkomstbortfallet.

FÖRETAGENS ROLL

På 1960-talet var det vanligt att juridiska personer (företag, främst LKAB) stod för 30—35 procent av det totala skatteunderlaget i Gällivare kommun. Under senare år har den andelen varit mindre än 20 procent. I övrigt har skattekraften i kommunen i stort sett utvecklats som i landet i övrigt.

SKATTEUTJÄMNING

För 1975 får Gällivare kommun ett statligt tillskott på 969.100 skattekröner (alltså beskattade hundralappar att räkna med, då vi bestämmer utgifterna). Dessa skatteutjämningsmedel betalar staten till kommuner med svag skattekraft. För Gällivare kommun garanterar staten

ett skatteunderlag, som är 130 procent av medelskattekraften i landet.

SKATTEHÖJNING?

Med reservation för dramatiska förändringar av de allmänna ekonomiska förutsättningarna, vet vi i stort sett vilka inkomster kommunen får de närmaste åren.

Det är möjligt att skatten måste höjas igen. En skattehöjning med 1 krona 1977 skulle ge 6,2 miljoner extra 1978 och 6,7 miljoner 1979. Höjningen är inom ramen för överenskommelsen mellan kommunförbundet och staten.

TRE ALTERNATIV

När utgifterna 1975—1979 summerats har budgetexperterna pekat på tre olika finansieringsalternativ:

1). Inga ändrade avgifter och oförändrad skatt: Då måste vi ta i anspråk 600.000 ur skatteregleringsfonden 1978 och 1979 samt minska avsättningen till pensionsfonden.

2). Va-avgifterna höjs med 50 öre från och med 1976 och ytterligare 50 öre 1978.

3). Ska alla planerade investeringar genomföras måste va-avgifterna höjas med 50 öre per år 1976—1979 och skatten måste höjas med 1 krona 1978.

BEREDSKAPSJÖBB?

Flerårsbudgeten visar att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får ett svårt jobb, när det gäller att ange lägenhetsgradera kommunala nybyggen. De allmänna konjunkturerna spelar en stor roll. Om vi får en konjunkturedgång i slutet av 1975 — och de flesta bedömare räknar med det — kan det påverka investeringstakten i kommunen. I sådana situationer stimulerar staten fram mera jobb genom att satsa extra på beredskapsprojekt i kommunerna. Det gäller alltså att ha byggen planerade och projekterade i en konjunktursvacka.

Det vill vi bygga

Gällivare kommun behöver investera drygt 145 miljoner åren 1975—1979 — enligt det högsta av de tre alternativ, som nämns i översikten här intill. "Mellanalternativet" gäller byggen och nyanskaffningar för 130 miljoner. Lägsta alternativet är 120 miljoner. Men investeringstakten är i hög grad bero-

ende av konjunkturerna, möjligheterna att få statsbidrag — och kommuninvånarnas anspråk. Vi har planerade projekt för 128 miljoner netto (totalkostnaden minus väntade statsbidrag).

En kommuns investeringsplan omfattar hundratals projekt, stora och små. I den här sam-

manställningen har vi gjort ett urval, som kan ha intresse för kommuninvånarna. Den fullständiga investeringsplanen finns på kommunalkontoret eller hos dina förtroendevalda. Kostnaderna gäller beräknade totalkostnader.

	1975	1976	1977	1978	1979
Markförvärv		500.000	500.000	500.000	500.000
Sanering och rivning	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Exploateringskostnader i samband med småhusbyggandet		200.000	200.000	200.000	200.000
Ny brandstation		200.000	3,3 milj		
Industrihus, ombyggnad och värmecentral	100.000	1 milj			
Barnkolonier och semesterhem	200.000	200.000	100.000	50.000	
Atlas Copco		3,5 milj			
Beläggningsarbeten	200.000	1,2 milj	1,2 milj	1,2 milj	1,2 milj
Exploatering, Mellanområdet	5 milj	2 milj	2 milj	2 milj	2 milj
Skaulo, etapp II	50.000	160.000	160.000		
Puoltikasvaara, intäckning		400.000			
Offentlig belysning	410.000	600.000	600.000	600.000	600.000
Gång- och cykelväg från Koskullskulle till Abborrtjärn		250.000			
Dundret		1 milj			
Skidstadion		1 milj			
Väg Soldalslift			1 milj		
Väg 5:an—Soldalslift				1 milj	
Campingplats		500.000	500.000	500.000	200.000
Utomhusbad på landsbygden	92.000	100.000	100.000		
Badhus, landsbygden		150.000	1,3 milj	1 milj	
Motorövningsbana				625.000	
Idrottsanläggningar		400.000	400.000	400.000	400.000
Cykelstigar		60.000	60.000	60.000	60.000
Elinvesteringar	755.000	900.000	900.000	900.000	900.000
Vattenverk:					
Koskullskulle	280.000	500.000	500.000		
Skaulo	70.000	260.000	260.000		
Puoltikasvaara	630.000				
Mellanområdet	4,9 milj	3 milj	3 milj	3 milj	3 milj
Vattentorn, S:a Mosebacke		250.000	2,5 milj	2 milj	
Avloppsrening:					
tätorten		3 milj	4 milj	4 milj	
Hakkas			800.000		
Ullatti				600.000	
Niilivaara					600.000
Skolor:					
Malmstaskolan	3,1 milj	3 milj			
Småskolan		3 milj			
Tallbackaskolan			1,5 milj	3 milj	
Skaulo-Puoltikasvaara					2,5 milj
Välkomnaskolan	1,5 milj				
Kulturellt aktivitetsområde, Malmberget		300.000	300.000		
Förskolor		1,2 milj			
Daghem	150.000				
Lövberga dagcentral	340.000				
Hedgården	300.000				
Alkoholpoliklinik		350.000			

Förskoleplanen fastställd

Lagen om allmän förskola för alla sexåringar, samt barn med särskilt behov av stöd och stimulans, trädde i kraft den 1 juli 1975.

Den nya lagen ålägger kommunerna större planeringsansvar när det gäller barnutlysningen. Kommunerna måste upprätta en förskoleplan som ska antas av fullmäktige för fem år i taget. Förskoleplanen ska ingå i kommunens allmänna planering och ta hänsyn till eventuella förändringar vid sanering eller byggen av nya bostadsområden. Planen ska vara rullande och förnyas varje år.

DELTIDSFÖRSKOLA

Sociala centralnämnden har utrett behovet av och tillgången till förskoleplatser.

För kommunen som helhet finns det god tillgång på platser i deltidsgupper (tidigare lekskola). Gällivare tätort har en brist på cirka 22 platser, men där lovar man att vid skolstarten 1976 ska det finnas ytterligare 20 platser att tillgå.

I juli 1976 tas lokaler i gamla Malmstaskolan i bruk för förskola. Där blir plats för två grupper om 20 barn. Förutom det, säger man,

”är planerna beroende av den faktiska inflyttningen i nya bostadsområden”.

HELTIDSFÖRSKOLA

Vid beräkningen av behovet av daghemsplatser (heldagstillsyn) räknar nämnden med att 70 procent förvärvsarbetande och studerande mödrar, samt ensamstående fäder önskar tillgodogöra sig den kommunala barnutlysningen. Under perioden fram till 1979 räknar man med en ökning av andelen förvärvsarbetande kvinnor i Gällivare med 0,7 procent per år. Kommunen planerar att öka antalet daghemsplatser från 220 år 1975 till 505 år 1979. Det motsvarar i stort sett behovet om man räknar med familjedaghemsplatserna.

ETT VÄRDEFULLT KOMPLEMENT

Nämnden säger i sitt yttrande att den barnverksamhet som bedrivs av olika organisationer inom kommunen är mycket värdefull som komplement till kommunens egen verksamhet och man vill på allt sätt understödja den.

FRITIDSHEM

I förskoleplanen sägs ingenting om fritidshemmen. Gällivare har f. n. två

fritidshem. Men, säger nämnden i sitt yttrande, ambitionsnivån är hög när det gäller denna utbyggnad. Utbyggnaden av fritidshem skall fortsätta såvitt utredningen om skolans inre arbete inte ger vid handen andra lösningar. Medel för fritidshemutbyggnaden inrymmer icke i den summa som redovisats i förskoleplanen utan skall äskas särskilt.

BARN- OCH HEMSAMARITER

Om man har barn i heldagstillsyn och barnen blir sjuka, uppstår problem. I kommunen finns ett antal hemsamariter som kan rycka ut och sköta barnen i hemmen. Hemsamariten har endast kunnat stanna i tre dagar hos sjukt barn, men nu föreslås en ändring. Hemsamariten ska kunna stanna i tre dagar utan intyg och ytterligare tre, mot uppvisande av sjukintyg.

REMISSFÖRFARANDE

Förskoleplanen har remissbehandlats av fackliga och politiska organisationer, som har kommit med många värdefulla synpunkter. Planen antogs i sin helhet vid kommunfullmäktiges junisammanträde.

Mottagning för ungdom öppnas snart

I höst startar landstinget — i samarbete med kommunen — en försöksverksamhet med ungdomsmottagning i kvinnokliniken f. d. lokaler i anslutning till gamla lasarettet, Gällivare.

Mottagningen kommer att vara öppen en kväll i veckan, onsdagar kl. 18—21. De ungdomar som förmodligen söker sig dit träffar en arbetsgrupp, som består av gynekolog, allmänpraktiserande läkare, psykolog, kurator, barnmorska som är specialutbildad preventivmedelsrådgivare samt en sjuksköterska.

ALLA PROBLEM

Gunnel Drugge, chefskurator vid Gällivare lasarett, säger att ungdom i alla åldrar ska kunna komma till mottagningen med sina problem. Det kan gälla psykiska eller fysiska besvär — eller kanske enbart preventivmedelsrådgivning.

— Ungdomar har ibland svårigheter med relationerna till vuxna, kanske till skolan eller föräldrarna. Sådana knutar vill vi hjälpa till att lösa upp, säger Gunnel Drugge.

En ung flicka som råkat i oönskad graviditet kan t. ex. få råd och stöd genom ungdomsmottagningen.

Gunnel Drugge, chefskurator vid Gällivare lasarett.

tioner — om ungdomarna själva inte önskar.

— De som söker sig hit ska veta att samarbetet bygger på förtroende. Vi tar inte kontakt med utomstående — varken föräldrar eller andra institutioner.

MYSIG MILJÖ

Ungdomsmottagningen ska inte likna traditionella mottagningslokaler. Mysiga möbler och varma sköna färger ska möta besökarna. Miljön ska vara så lik ett hem som möjligt. Färg-TV och en stereoanläggning ska finnas i ”väntrummet”. Man ska kunna be-

ställa tid om man så önskar, men det är inte nödvändigt. Det arbetslag som är knutet till mottagningen hoppas kunna skapa ett ”drop-in-ställe”, dit ungdomar kommer, kanske bara för att få någon att prata med. De som kommer till ungdomsmottagningen tas emot av en sköterska, som ska ha tid att prata med var och en. Den första gynekologundersökningen kan t. ex. vara påfrestande för en ung människa; därför måste den förberedas.

BORLÄNGEMODELLEN

I Borlänge har man sedan 1970, först i landet, haft den här formen av ungdomsmottagning. Gällivare-mottagningen bygger på erfarenheterna från Borlänge.

Det finns inga som helst inslag av tvång i verksamheten vid ungdomsmottagningen. Dit söker man sig själv. Hjälpen ska vara lätt att få och den ska inte kosta någonting. Tystnadsplikten är garanterad av det allsidigt sammansatta vårdteam, som arbetar på mottagningen.

Chefskurator Gunnel Drugge ser med spänning fram mot starten. Hon tror att verksamheten svarar mot ett behov bland ungdomen i kommunen.

Hästintresset ökar 200 medlemmar i ridklubben

Malmbergets ridklubb började sin verksamhet 1967 och har stadigt ökat medlemsantalet så att man i dag har cirka 200 medlemmar.

Hästintresset är stort bland ungdomen i kommunen och klubben deltar också i tävlingar inom länet. Sex flickor deltog i år i de ständigt återkommande ryttarspelen i Boden. Det är ungdomar från Norr- och Västerbotten som tävlar.

Klubben har tio hästar, som pysslas om efter konstens alla regler. Hästarna tillhör det militära kavalleriet och klubben tjänstgör som fodervärd.

VATTENKOPPAR I SPILTAN

Kommunen anslög 15.000 kronor under förra budgetåret för att klubben skulle kunna ordna bevattningsfrågan för sina hästar. Man har under många år burit vatten, nu har

hästarna vattenkoppar i spiltan. **Monica Strandgård**, som fungerar som instruktör i klubben, säger att det var en stor lättnad. Men på önskelistan står ett ridhus, där man ska kunna rida vintertid.

5.000 kronor om året är det kommunala anslaget till klubbens verksamhet, men klubbmedlemmarna har också lotteri och försäljningar för att dryga ut kassan. LKAB har upplåtit en barack som ungdomarna får disponera gratis som klubblokal. Möbler har tiggats ihop av vänner och bekanta och ungdomarna har själva snyggt upp med bl a placher och teckningar av — hästar —.

En viss undervisning om hästens biologi och skötsel ingår i klubbverksamheten. Men mest är det nog i stallet man vill vara.

Hästarna måste ha tillsyn för jämnare. Under veckan sköts stallet

av anställda, men under helgerna turas ungdomarna själva om att se till att hästarna får mat, vatten och motion.

ÄVEN SMÅ BARN VILL RIDA

Att rida är nog roligt, men kanske är det ännu roligare att rykta och borsta och klappa om hästarna i spiltan. Många av de ungdomar som tillhör klubben ägnar stor del av sin lediga tid åt att ”vara i stallet”. Ridklubbens entusiastiska ordförande **Lilly Strandgård** säger att samvaron med djur är oerhört viktig för barn och ungdom, som får lära sig att ta ansvar för en levande varelse.

För att få bli medlem i ridklubben fordras inget annat än intresse. (Medlemsavgiften är 15 kronor om året.) Klubben funderar på att skaffa en ponny, för även små barn vill gärna rida.

Turista hemma! Många av Gällivare kommuns turistanläggningar är lämpliga för "närturism", alltså även för gällivarebornas egna utflykter.

Här några exempel:

Linafallets fritidsområde är tänkt för det rörliga friluftslivet. Den nybyggda vägen är i gott skick. Raststugan vid fallet står öppen hela sommaren — och där finns ved upplagd. Fritidsnämnden, som förvaltar området, har avstängt piren, men det finns möjlighet att se det ståtliga fallet från annan plats. Fallet syns också från överkalixsidan, om man går över på den nybyggda hängbron några hundra meter uppströms.

Otto Åhl i Ruutti är tillsynsman och säljer fiskekort för området. De två småstugorna bokas i turistbyrån och nycklarna finns hos Åhl, tel. 0975/410 46.

Tjuonajokk öppnas den 20 juli. Föreståndare är — som i fjol — Kristina Nutti från Linaälv. Anläggningen har 10 fyrbäddsstugor och en storstuga för 12 personer. Det finns båtar och kanoter att hyra. Tjuonajokk stängs vid månadsskiftet augusti — september och öppnas i mitten av mars. Norrlandsflyg flyger under sommarsäsongen från Gällivare måndagar, onsdagar, fredagar och söndagar — och dagligen från Stora Sjöfallet.

Kristina träffas på tel. 600 43, men turistbyrån känner också till väder, fisketillgång, m. m.

Killingi turistanläggning övertogs av kommunen i augusti 1971. Tidigare ägare var en sammanslutning, som kallade sig Gällivare-Malmbergets turistråd med köpmannaföreningen, MAIF, GSK, Koskullskulle AIF och skidfrämjandet som intressenter. Man byggde om den nedlagda skolan och

TURISTA HEMMA!

annexet till logi med serveringslokal och kök för självhushåll. De gamla skolkåtorerna, som höll på att förfalla, renoverades, liksom de övergivna pensionärslägenheterna. Kommunen och AMS betalade det mesta. I dagarna har serveringslokalerna moderniserats. Bastun har fått elugn och trevligare omklädningsrum. Allt som allt finns det 55 bäddar i Killingi. Städning och tvätt sköter Susanna Strömbäck och Susanna Remmerdal om. Serveringen drivs av Inga-Lill Pittsa, som också sköter bokningarna. Bokning också genom turistbyrån.

Även omgivningen kring Killingi har blivit tillgängligare i år. Skogsvårdsstyrelsen har bl. a. byggt väg från byn till i närheten av Killingifallet. Vägen går på norra sidan av Kaitumälven. På backen med utsikt över fallet har man byggt en raststuga, där man kan koka kaffe och halstra sin korv. På södra stranden finns en mindre raststuga, som man

når via en stig från landsvägen.

Den enskilda vägen från landsvägen till Laxedet har skyltats. Vid älven finns numera en raststuga med öppen spis. Ett par kilometer ovanför finns en mindre raststuga.

Turistbyrån i Gällivare har flyttat från Storgatan 9 till f. d. Backskolan mellan Storgatan och Lasarettsgatan. Byrån är öppen till månadsskiftet augusti—september. 23 juni—16 augusti är byrån öppen klockan 8—21 på vardagarna och 12—21 på söndagarna. Föreståndare är Birgitta Eriksson och hennes medhjälpare heter Ann-Margreth Nilsson och Margareta Lundmark, alltså samma personal som i fjol.

Dags att fiska i nya vatten

I år kan vi börja fiska laxöring och röding i Tjautjas och sjöarna runt omkring. I tre år har 12—14 man varit sysselsatta med att sommardagen rotenonbehandla och fiska ut sjöarna. Nu är den ädelfisk som planterades in för tre somrar sedan tillräckligt stor för att fiskas. Fisken ska vara minst 25 centimeter för att vara lovlig.

Den här formen av fiskerivård pågår i många sjöar inom kommunen. I Vassara och Hartrasket pågår inplantering, men där fanns ädelfisk redan förut.

Jobbet har utförts som AMS-jobb, men nu är pengarna slut, säger **Bernhard Nilsson**, som varit kommunens arbetsledare för projektet. 200.000 kronor har projektet kostat under en treårsperiod.

Raststuga vid Laxelet nedom Killingi.

Killingiforsens raststuga.